σίαζε ἡ πρωτοχρονιὰ καὶ μοῦ εἶχαν στείλει ἐνωρίτερα τὴν τρυμηνία μου μαζὺ μὲ ἕνα μικρὸ μπουαμά. Ἔτσι κατώρθωσα ν' ἀγοράσω στὴ Ζάν μία τουαλέττα καὶ ἕνα καινούργιο καπέλλο. Αὐτὰ ὅμως δὲν τὴν ἱκανοποίησαν καὶ τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι, ὅτι δὲν τὴν ἐπρόσεχα διόλου, ἐξακολουθοῦσε ἐπάνω στὸν ἴδιο χαβᾶ.

— Δὲν εἶσαι σύ, μοῦ εἶπε ἕνα βράδι, ποὺ ἐγυρίζαμε ἀπὸ τὸν «Μοῦρο Γάττο», νὰ κρατᾶς χρήματα στὰ χέρια σου, καὶ μὲ ἄφησε νὰ ἐννοήσω, ὅτι ἔπρεπε νὰ πάρῃ αὐτὴ τὴν διαχείριση.

Τὴν εἶχα συνηθίσει τόσο, ποὺ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὰ χαλάσω μαζύ της. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς τὴν ἀγαποῦσα, ἀλλ' ἡ συνήθεια, ὅπως λέγει ὁ Γόμολ, εἶνε ἰσχυρότερη ἀπὸ τὴ φύσι, αὐτὸ δὲ ἤρχισα νὰ τὸ καταλαβαίνω κι' ἐγώ, γιατί ἔσκυβα τὸ κεφάλι μου, σὲ ὅλες τὶς ἀπαιτήσεις τῆς Ζάν. Γιὰ νὰ πάψουν αὐτά τὰ καθημερινά της παράπονα, τῆς εἶπα ἕνα πρωΐ :

— Ἔχεις δίκαιο Ζάν· ἐγὼ δὲν εἶμαι γιὰ νοικοκυριό, γιὰ νὰ σοῦ δείξω δὲ πὼς ἔχεις ἄδικο νὰ φαντάζεσαι ὅτι τρέχω πίσω ἀπὸ ἄλλες γυναῖκες, σὲ παρακαλῶ νὰ πάρῃς ἐσὺ τὰ λεπτὰ στὰ χέρια σου, νὰ πληρώνῃς τὰ ἔξοδά μας καὶ νὰ μοῦ δίνῃς ἐμένα ἕνα μικρὸ τζὲπ—χαρτζηλίκι.

Ἡ πρότασίς μου τὴν ἐνθουσίασε. Ἅμα ἔβαλε στὸ χέρι τὰ εἰκοσόφραγκα μὲ ἀγκάλιασε, μὲ ἐφίλησε καὶ στὰ δύο μάγουλα καὶ μοῦ εἶπε :

— Τώρα μάλιστα· ἔχω πειὰ ἐμπιστοσύνη σ' ἐσένα. Μπορεῖς νὰ πᾶς ὅπου θέλεις σήμερα κι' ἔλα τὸ βράδι νὰ πάρουμε τὴ Μαριά, γιὰ νὰ περάσουμε τὴν βραδιὰ τῶν Χριστουγέννων στὸν «Κόκκινο Γάϊδαρο», καὶ μοῦ ἔδαλε στὸ χέρι, ἀπὸ τὰ ἑβδομῆντα ναπολεόνια, τρία μονάχα.

Ἔφυγα ἐνθουσιασμένος γιατί ἐπὶ τέλους εἶχα λύσει τὸ περίπλοκο ζήτημα. Ἐπῆγα στὸ καφενεῖο τῆς «Βασέλ», ποὺ εὑρίσκετο στὴ λατινικὴ συνοικία, ἠῦρα τοὺς παληούς μου φίλους καὶ ἔπαιξα μαζύ τους πικέτο. Ὅταν ἐβράδυασε ἐπῆγα στὴ κάμαρά μου, ὅπου ἐπίστευα ὅτι θὰ μ' ἐπερίμεναν ἡ Ζὰν καὶ ἡ Μαριά. Δὲν τὶς εὑρῆκα ὅμως ἐκεῖ, ἐνῶ δ' ἐπερνοῦσε ἡ ὥρα, αὐτὲς δὲν ἐφαίνοντο. Ἄρχισα ν' ἀνησυχῶ. Κατέβηκα στὴ Γρηᾶ Μάρθα καὶ τὴν ἐρώτησα ἂν ἡ Ζὰν ἀφῆκε καμμιὰ παραγγελία γιὰ μένα.

— Μὰ ἡ μαμζὲλ Ζάν, μοῦ εἶπε, ἐπῆρε τὴ βαλίτσα της καὶ μοῦ εἶπε ὅτι ἔφευγε, γιὰ νὰ μὴ ξαναγυρίσῃ, γιατί ὅλη ἡ ζωή της ἦταν ἕνας ἀδιάκοπος καυγᾶς μαζύ σου.

— Μὰ ἐγὼ γιὰ νὰ πάψῃ αὐτὸς ὁ καυγᾶς ποὺ μοῦ ἔστηνε κάθε μέρα, τῆς ἔδωκα ὅλη μου τὴν τρυμηνία. Τί περισσότερο ἤθελε ;

— Δὲν πιστεύω νὰ ἤθελε τίποτε ἄλλο... Καταλαβαίνεις ὅτι ὁ καυγᾶς ἦταν γιὰ τὸ πάτλωμα.

— Γιὰ ποιὸ πάτλωμα ;

— Γιὰ τὴν τρυμηνία. Τὴν ἐτσέπωσε καὶ πάει δουλειά της ! Ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ προσέχῃς γιὰ νὰ μὴ σοῦ σκαρώσῃ καμμιὰ βρωμοδουλειά. Νὰ ποῦ σοῦ τὴν ἐσκάρωσε.

Μοῦ ἀνέβη τὸ αἷμα στὸ κεφάλι. Ἔτρεξα στὸν «Κόκκινο Γάϊδαρο». Οἱ σάλες του ἦσαν γεμᾶτες ἀπὸ χαρούμενο κόσμο ποὺ ἐώρταζε τὰ Χριστούγεννα. Ἡ μουσικὴ ἔπαιζε εὔθυμα τραγούδια. Τοῦ κάκου ὅμως ἐζήτησα μέσα ἐκεῖ τὴν Ζάν. Ἕνας διάβολος ἐγνώριζε μὲ ποιοὺς ἐγλεντοῦσε τὰ ναπολεόνια μου καὶ ἐμένα μὲ εἶχε ἀφήσει ἀπέναντι. Ἐγύρισα στὴ κάμαρά μου καὶ δὲν ἐμπόρεσα νὰ κλείσω μάτι. Ἡ αὐγὴ μ' εὑρῆκε ἐμπρὸς στὸ παράθυρο κι' ἐσυλλογιζόμουνα μὲ τί τρόπον θὰ ζητοῦσα νέα χρήματα ἀπὸ τὸ σπίτι μου. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄρχισε νὰ κλονίζεται ἡ πεποίθησίς μου διὰ τὰς θεωρίας τοῦ ἐλευθέρου ἔρωτος τοῦ Τσερνισέβσκι. Ἔβλεπα ὅτι μέσα εἰς αὐτὰ τὰ εἰδύλλια ὑπῆρχε πάντοτε καὶ ἕνας «καυγᾶς γιὰ τὸ πάτλωμα», ὅπως ἔλεγε ἡ ἀγαθὴ Μάρθα, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ εἴχε σπουδάσει φιλοσοφία κᾶτι ἐγνώριζε ἀπ' αὐτὲς τὶς δουλειές.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Χωριάτης ἅγιος κι' ἂν γενῆ, νὰ μὴν τὸν προσκυνήσῃς.

— Τὸ μέλι τὸ πολὺ φέρνει κοψίματα.

— Ἔπαρε τὸ κεφάλι μου καὶ χτύπαγε τὸν τοῖχο.

— Ἀλλοῦ μὲ τρίβεις, δέσποτα, κι' ἀλλοῦ ἔχω ἐγὼ τὸν πόνο.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Μπωντλαὶρ καὶ Μπαμβίλ. Μέσα στὸ λουτρό. Ἡ πεντάπρακτη τραγωδία. Ὁ Μπωντλαὶρ καὶ ἡ ἐπαρχιακὴ ἐφημερίδα. Γιατὶ ἔμενε σιωπηλός. Ἡ τελευταῖες στιγμὲς τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ πατρός. Ἡ ἀγωνία του γιὰ τὸ ἔργο του. Πῶς πέθανε εὐχαριστημένος, κτλ. κτλ.

Ἕνας ἀπ' τοὺς καλύτερους φίλους τοῦ μεγάλου Γάλλου ποιητοῦ Καρόλου Μπωντλαίρ, ἦταν καὶ ὁ γνωστὸς ποιητὴς Θεόδωρος Μπαμβίλ.

Μιὰ μέρα, οἱ δυὸ ποιηταὶ εἶχαν συναντηθεῖ στὸ δρόμο. Ἀφοῦ μίλησαν λίγο γιὰ διάφορα πράγματα, ἔξαφνα ὁ Μπωντλαὶρ εἶπε στὸ Μπαμβίλ :

— Πές μου, ἀγαπητέ μου Τεό, θὰ σοῦ ἦταν εὐχάριστο νὰ πᾶμε νὰ πάρουμε ἕνα μπάνιο μαζύ ;

— Εὐχαρίστως... Εὐχαρίστως, φίλε μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἀγαθὸς Μπαμβίλ, ξαφνιασμένος ὥστόσο γιὰ τὴν ἀτρόπτη πρότασί του.

Ἔτσι, σὲ λίγο, καὶ οἱ δυὸ φίλοι μπῆκαν στὸ πρῶτο κατάστημα λουτρῶν ποὺ βρέθηκε μπροστά τους καὶ ζήτησαν ἕνα δωμάτιο μὲ δυὸ μπανιέρες... Ὅταν σὲ λίγο βρισκόντουσαν καὶ οἱ δύο ὁλόγυμνοι μέσα στὸ χλιαρὸ νερὸ τῆς μπανιέρας ὁ Μπωντλαὶρ ἄπλωσε ἔξαφνα τὸ χέρι του πρὸς τὸ σακκάκι του, πῆρε ἀπ' τὴν τσέπη του ἕνα μάτσο χειρόγραφα καὶ μὲ τὸ γλυκὸ καὶ σατανικὸ ὕφος του, εἶπε στὸν κατάπληκτο Μπαμβίλ :

— Καὶ τώρα, ἀγαπητέ μου συνάδελφε, ποὺ εἶσαι ἀνυπεράσπιστος, θὰ σοῦ διαβάσω μιὰ... πεντάπρακτη τραγωδία μου !...

Κόκκαλο ὁ Μπαμβίλ.

* * *

Μιὰ ἄλλη φορὰ πάλι ὁ Μπωντλαὶρ προσεκλήθη σὲ κάποια ἐπαρχιακὴ πόλι τῆς Γαλλίας γιὰ ν' ἀναλάβῃ τὴ διεύθυνσι μιᾶς ἐντοπίας ἐφημερίδος.

Καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος, τὸ ὁποῖον παρετέθη ἐκεῖ πρὸς τιμήν του καὶ στὸ ὁποῖο ἔλαβαν μέρος οἱ κυριώτεροι τῆς ἐφημερίδος—τῦποι ἀγαθῶν ἀστῶν τῆς ἐπαρχίας—ὁ Μπωντλαὶρ δὲν εἶπε οὔτε λέξι.

Ἕνας συνδαιτημὼν ὅμως, περιεργότερος ἀπ' τοὺς ἄλλους, μὴ μπορῶντας νὰ ἐξηγήσῃ τὴ σιωπὴ τοῦ νεοφερμένου διευθυντοῦ, ἐτόλμησε καὶ τὸν ἐρώτησε σὲ μιὰ στιγμή :

— Μά, κύριε Μπωντλαίρ, γιατί λοιπὸν δὲν λέτε καὶ σεῖς τίποτε.

Τότε ὁ ποιητὴς τῶν «Λουλουδιῶν τοῦ Κακοῦ» τὸν ἐκύτταξε κατάματα καὶ τοῦ ἀπάντησε ἀργὰ καὶ ἀτάραχα :

— Μά, κύριέ μου, γιατί σᾶς ξαγγιάξει ἡ σιωπή μου ; Μήπως δὲν ξέρετε ὅτι ἤρθα ἐδῶ γιὰ νὰ γίνω δοῦλος τῶν ταπεινῶν σας πνευμάτων ;... Τί θέλετε λοιπὸν νὰ πῶ ;...

* * *

Κατὰ τὶς τελευταῖες του στιγμές, ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς πατὴρ κάλεσε τὸ γυιό του κοντά του. Τοῦ πῆρε ἀμέσως τὸ χέρι του μέσα στὸ δικό του καί, κυττάζοντάς τον στὰ μάτια, τοῦ εἶπε :

— Θὰ σὲ ρωτήσω κάτι, ἀλλὰ θέλω νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς μὲ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια...

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, πατέρα.

— Μοῦ τὸ ὁρκίζεσαι ; ξαναρώτησε ὁ ἐτοιμοθάνατος, στὴν τιμή σου ;

— Στὴν τιμή μου !

— Λοιπόν, ἄκουσε, παιδί μου... Θέλω νὰ μοῦ πῆς θὰ μείνῃ τίποτε ἀπὸ τὰ ἔργα μου ὕστερ' ἀπὸ χρόνια ;

— Αὐτὸ εἶνε ποὺ σὲ ἀνησυχεῖ ; τοῦ ἀπάντησε ὁ γυιός του. Τί ἰδέα ! Ἡσύχασε, πατέρα μου. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἔργο σου θὰ ζῇ ὅσο ζῇ κι' ὁ κόσμος...

— Ἀλήθεια ! φώναξε ὁ ἐτοιμοθάνατος μὲ χαρά. Μοῦ τὸ ὁρκίζεσαι ;

— Σοῦ τ' ὁρκίζομαι ! τοῦ ἀπάντησε ὁ γυιός του. Εἶνε τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μπορῶ νὰ σοῦ ὁρκιστῶ μὲ βεβαιότητα...

Ὁ ἐτοιμοθάνατος κύτταξε τὸ γυιό του μ' ἕνα βλέμμα γεμᾶτο εὐχαριστησι, ἔπειτα ἔγειρε, ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ ξεψύχησε...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙ

Ὅταν περάσῃς, ἀνοιξι, καὶ τοὺς χυμοὺς ταράξῃς
τῆς γῆς καὶ βγοῦν οἱ τόσοι ἄνθοι γεμᾶτοι καλωσύνη,
μὴν ἔρθῃς πάλι στὴ φτωχὴ καρδιά μου καὶ προστάξῃς
γιὰ νὰ σοῦ δώσῃ τὸν ἀνθὸ ποὺ σοῦ χρωστάει κι' ἐ-
(κείνη.

□ □ □

Σὲ χελιδόνι μὴν εἰπῆς ποτὲ νὰρθῇ νὰ γείρῃ
τὸν ἔρχομό σου νὰ μοῦ εἰπῇ τρελλὰ στὸ παραθύρι
κρατώντας κάποιο φρύγανο καὶ τὸν ψαλμὸ στὸ στόμα.
Δὲ θὰ σὲ νοιώσω ! Ἀνάθιστο κι' ἀχάριστο εἶμαι
(χῶμα.

□ □ □

Ξέρω ποῦ ἀγγίζει τὴ βαθειὰ ψυχὴ καὶ τῶν ἀφύχων
κι' ὅσοι δὲ φαίνονται παλμοὶ γίνονται ἄνθοι καὶ
(βγαίνουν.
Ἄνθια σοῦ δίνουν οἱ πληγές σακατεμένων τοίχων,
χλόη βγάζουν τὰ χαλάσματα κι' ἡ πέτρες ἀνασαί-
(νουν.

□ □ □

Ξέρω ποῦ θὰ μεθᾶ ἡ ζωὴ καὶ τοῦτον τὸν Ἀ-
(πρίλη.
—πλάσμα κανένα τὴ βαθειὰ χαρὰ του δὲ
(θὰ κρύψῃ—
μὰ μὴ ζητήσῃς τῆς βαρειᾶς καρδιᾶς μου
(νὰ σοῦ στείλῃ
τὸ τραγουδάκι ποὺ ἤθελες καὶ τῆς τὸ πῆρε
(ἡ θλίψη...

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ